

Titulli i lëndës: Sfera Publike në kontekstin urban

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Arkitekturës
Titulli i lëndës:	Sfera Publike në kontekstin urban
Niveli:	Master
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Sem I
Numri i orëve në javë:	2+1
Kreditë ECTS:	4
Koha / Vendi:	Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. Ass. Dr. Ardita Byci Jakupi
Të dhënat kontaktuese:	ardita.byci@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Lënda trajton transformimin e jashtëzakonshëm urban me të cilin shoqëritë ballafaqohen sot, dhe fenomenet urbane të ndërmjetësuar nga sfera publike dhe të materializuara në hapësira publike urbane. Disa prej çështjeve qendrore që sjellen në diskutim janë kuptimi i qytetit si sistem dinamik dhe transformues; ndryshimet e sferës publike dhe manifestimi hapësinor i saj; marrëdhëniet e hapësirës publike me shoqërinë, kulturën, edukimin, estetikën dhe teknologjitë bashkëkohore. Një nga pyetjet e përgjithshme është se si të ballafaqohemi me nevojën për hapësira të qëndrueshme urbane në aspekt mjedisor, morfologjik dhe funksional, të cilat janë gjithëpërfshirëse në kuptimin social dhe kanë me ekonomi vitale.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimet e lëndës janë ndërlidhja e sferës publike me kontekstin urban, duke u fokusuar në nivel të formimit, planifikimit dhe dizajnit të hapësirës publike urbane; njohja me konceptin e sferës publike si një rrjet hapësirash fizike ku njerëzit identifikojnë dhe shprehin interesat e përbashkëta publike; diskutimi i hapësirës publike urbane dhe hapësirës publike ideologjike-politike, dhe marrëdhënies së tyre me kulturën, edukimin, arkitekturën dhe dizajnin urban.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> • Aplikimi i koncepteve teorike që lidhen me sferën publike, në studimin e hapësirës dhe fenomeneve urbane; • Analizimi i marrëdhënieve midis planifikimit urban dhe kontekstit të përgjithshëm hapësinor-shoqëror, dhe interpretimi adekuat i tyre përmes dizajnit të hapësirës publike dhe arkitekturës publike; • Integrimi i dizajnit urban dhe arkitekturor me jetën publike dhe kërkesat kulturore, teknike dhe funksionale të qytetit dhe shoqërisë së kohës; • Vlerësimi i funksionit të praktikës së urbanizmit, të urbanistëve dhe arkitektëve, në zhvillimin e përgjithshëm të qytetit dhe shoqërisë, dhe ndikimi në sferën publike në veçanti; • Demonstrimi i aftësive të nevojshme të argumentimit, për të shpjeguar dhe reflektuar mbi marrëdhëniet midis

	analizave, konceptualizimit, metodës dhe kompozimit në dizjanin urban dhe arkitektonik.		
Ngarkesa e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime	1	15	15
Punë praktike	2	6	12
Konsultime me mësimdhënësin	2	2	4
Puna në terren	2	6	12
Testi, punimi seminarik	2	2	4
Detyrë shtëpie	2	1	2
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	4	1	4
Përgatitja për provimin final	4	1	4
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	1	1
Projektet, prezantimet, etj.	2	1	2
Total			100
Metodat e mësimdhënies:	Ligjerata dhe diskutime në klasë; Punëtori me ligjërues të ftuar; Projekt/seminar hulumtues si detyrë semestrare; <ul style="list-style-type: none">• Prezantime gjatë orëve të ushtimeve mbi temat e hulumtimit		
Metodat e vlerësimit:	Detyra semestrare: projekti/seminari hulumtues dhe prezantimet – 60% Testet semestrare (2) ose provimi final – 30% Vijimi i rregullt dhe angazhimi aktiv në klasë – 10% <ul style="list-style-type: none">• Totali – 100%		
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arendt, H. (1958). <i>The Human Conditions</i>. The University of Chicago Press. 2. Habermas, J. (1991). <i>The Structural Transformation of Public Sphere</i>. MIT Press. 3. Sennett, R. (1977). <i>The Fall of Public Man</i>. Penguin Books. 4. Jacobs, J. (1961). <i>The Death and Life of Great American Cities</i>. Random House Inc. 5. Madanipour, A. (2003). <i>Public and Private Spaces of the City</i>. Routledge 6. Gehl, J. (2010). <i>Cities for People</i>. Island Press. 7. Henaff, M., & Strong, T. (2001). <i>Public Space and Democracy</i>. University of Minnesota Press. 8. Carmona, M., De Magalhaes, C., & Hammond, L. (2008). <i>Public Space, The Management Dimension</i>. Routledge. 9. Castells, M. (2000). <i>The rise of the network society</i>. Blackwell Publishing. 10. Harvey, D. (2006). The Political Economy of Public Space. In Low, S. M., & Smith, N. <i>The Politics Of Public Space</i> (pp. 17-34). Routledge. 		
Literatura sheshtë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Carr, S., Francis, M., Rivlin, L. G., & Stone, A. M. (1992). <i>Public space</i>. Cambridge University Press 2. Markus, C. C., & Francis C. (1998) <i>Peoples space: Design Guidelines for Urban Open Space</i>. Wiley&Sons 3. Fraser, N. (1992). Rethinking the Public Sphere: A Contribution to the Critique of Actually Existing Democracy. In Calhoun, C. (Ed.), <i>Habermas and the Public Sphere</i> (pp.109-142). MIT Press. 		

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Hyrje në lëndë, shpjegimet dhe pritjet
Java 2:	Koncetet e hapësirës, hapësira dhe koha, hapësira dhe vendi
Java 3:	Hapësira Urbane dhe sfera publike
Java 4:	Gjeografia politike dhe Sfera Publike
Java 5:	Planifikimi Urban dhe e drejta mbi qytetin
Java 6:	Hapësira Publike Urbane: Dizajni, Praktikat dhe Konfliktet Demokratike
Java 7:	Jeta publike në qytetin bashkëkohor
Java 8:	Ekonomia, Komuniteti, publiciteti dhe sfera publike
Java 9:	Privatizimi kundrejt Hapësirës Publike në qytetin e shekullit 21
Java 10:	Hapësirat publike në pronësi private
Java 11:	Hapësirat neoliberales dhe përjashtimi publik
Java 12:	Hapësira publike dhe kutura publike
Java 13:	Hapësira publike virtuale dhe demokracia e re
Java 14:	Sfera publike dhe ralcioni me aritekturën dhe urbanizmin
Java 15:	Prezantimet e punimeve seminarike

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ligjëratat dhe vizitat studimore janë të detyrueshme; koha e mësimit fillon dhe mbaron me kohë; inkurajohet përdorimi i pajisjeve teknologjike për qëllime diskutimi/prezantimi, ndërkohë që nuk lejohet përdorimi i tij për aktivitete të tjera si kontrollimi i e-mail-eve personale ose rrjeteve sociale

Shënim | Nëse 3 detyra të klasës të një studenti vlerësohen nën 50%, atëherë ai/ajo do ta humb të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %.